

Præsidiets betænkning over

Medlemsforslag om anerkendelse af en selvstændig palæstiensisk stat

1. Præsidiets forslag

Præsidiets foreslår,

at Nordisk Råd skal behandle sagen i plenum til sessionen i Reykjavík med debat og afstemning mellem de tre forslag som kom frem til præsidiet d. 26. marts 2015.

2. Baggrund

Præsidiets behandlede i 2012 et beslægtet forslag, A 1560/præsidiets: Medlemsforslag om anerkendelse af Palæstina som selvstændig stat. På det tidspunkt var der ikke generel tilslutning i Præsidiets til forslaget. Præsidiets afviste forslaget med henvisning til, at det ikke er en opgave for Nordisk Råd at udtale sig om verdens konflikter langt fra Norden.

Den Venstresocialistiske Grønne Gruppe (VSG) fremhæver i sit forslag, at de nordiske lande bør følge Islands og Sveriges eksempel for at støtte udviklingen hen imod et selvstændigt Palæstina, der kan eksistere ved siden af Israel; begge to som ligeværdige og fredelige naboer.

I forhold til at engagere sig i verdens konflikter blev det samtidig i debatten fra VSG fremhævet, at Nordisk Råd tog stilling til Ukraine konflikten gennem udtalelse fra temasession i Akureyri i april 2014.

3. Høring

Forslaget blev fremlagt på sessionen i Stockholm 28.oktober 2014 af Håkan Svenning (V) på vegne af VSG-gruppen. Det førte til stor debat med deltagelse af en række politikere. Nogle støttede forslaget, men de fleste udtrykte sig kritisk.

De nordiske statsministre diskuterede Mellemøsten, herunder Sveriges anerkendelse af Palæstina, på deres fælles møde i tilknytning til Nordisk Råds session i Stockholm. På den efterfølgende pressekonference udtalte Sveriges nye statsminister Stefan Löfven følgende:

"Vi er enige om, at vi ønsker en to-statsløsning mellem Israel og Palæstina. Men vi er også enige om, at vi følger forskellige veje i det spørgsmål. Det er vel generelt et udtryk for Nordisk pragmatisme, at vi vælger forskellige veje mod det samme mål i al fordragelighed."

Spørgsmålet blev igen rejst på topmødet under Sessionen. Her udtalte den danske statsminister Helle Thorning-Schmidt:

"Jeg tror, vi er mange i det her lokale, som brændende ønsker fred i Mellemøsten, som brændende ønsker, at vi kan komme frem til en to statsløsning, men som også har visse uenigheder, i forhold til, hvordan vi når bedst derhen. Der er det min holdning, min regerings holdning, et flertal i det danske Folketings holdning, at det ikke indebærer en anerkendelse af en palæstinensisk stat på dette stadie. Så den danske regering kommer ikke til at anerkende en palæstinensisk stat."

4. Præsidiets synspunkter

Drøftelserne på sessionen viste på den ene side et udtalt ønske om fred i Mellemøsten, men samtidig, at der ikke var enighed, hverken blandt ministre eller parlamentarikere om, at anerkendelse af Palæstina på nuværende tidspunkt er den rette løsning. Samtidig var der mere generelt forskellige synspunkter på, om Nordisk Råds engagement i internationale spørgsmål burde begrænse sig til naboer, hvor Nordisk Råd har direkte parlamentariske kontakter.

Det skabte igen livlig debat først på Præsidiets december møde i Lysebu og siden på januar-mødet på Åland. Her ønskede halvdelen af Præsidiets medlemme at færdigbehandle forslaget og at godkende tidligere version af betænkning, der foreslog, at Nordisk Råd ikke foretager sig yderligere i anledning af Medlemsforslag om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat. Den anden halvdel ønskede at udsætte den endelige behandling, og det blev vedtaget, da Præsidentens stemme ved stemmelighed blev afgørende.

Nogle af de sidstnævnte ønskede, at det oprindelige forslag blev ændret, og præsident Höskuldur Þórhallsson formulerede i marts *Modificerat medlemsforslag A 1634/præsidiets*. Her hedder det bl.a.:

Under konferensen "Självstyrelserna i Norden – erfarenheter och visioner från ett fredsperspektiv" i samband med Nordiska rådets januarimöten 2015 framgick det att Norden har ett särskilt ansvar att lyfta fram de fredliga lösningarna med Åland, Grönland och Färöarna som en del av det nordiska varumärket i en värld där brödrafolk och grannar bekrigar varandra av olika anledningar. Fred är en av de nordiska värderingarna. Det finns en stark vilja till att de nordiska länderna och Nordiska rådet arbetar för fredliga lösningar av konflikter. Det är nordisk nytta för de nordiska befolkningarna att Norden har en positiv profil i världen som en förtalare för fredliga lösningar.

I Nordiska rådet har de senaste åren varit enighet om att rådet i allt större utsträckning behandlar utrikesfrågor. I ljuset av detta var uttalandet vid temasessionen i Akureyri i april 2014 en naturlig fortsättning av denna enighet. Efter temasessionen 2014 råder också enighet om att utrikesfrågor är en uppgift för Nordiska rådet. Rådets behandling och agerande angående utrikesfrågor betonar demokrati och internationella förpliktelser.

Nordisk Råd

A 1634/præsidiets

Behandles i:
Præsidiets

J.nr. 14-00283-5

Förslagställaren anser att större enighet råder om den andra att-satsen i medlemsförslaget och föreslår därmed att den första att-satsen bortfaller och att små ändringar tillförs den andra att-satsen.

Nordisk Råd

A 1634/præsidi

5. Konklusion

Præsidi

at Nordisk Råd skal behandle sagen i plenum til sessionen i Reykjavik med debat og afstemning mellem de tre forslag som kom frem til præsidi

Behandles i:
Præsidi

J.nr. 14-00283-5

København, 26. marts 2015

*Höskuldur Þórhallsson (F), Island Marit Nybakk (A), Norge
Karin Gaardsted (S), Danmark Phia Andersson (S), Sverige
Guðbjartur Hannesson (A), Island Høgni Hoydal (T), Færøerne*

Der blev fremsat følgende reservationstekster:

Reservationstekst 1

Præsidi foreslår, at Nordisk Råd ikke foretager sig yderligere i anledning af A 1634/præsidi medlemsforslag om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat.

København, 26. marts 2015

*Juho Eerola (saf), Kimmo Sasi (saml),
Bertel Haarder (V), Michael Tetzschner (H)
Anders Eriksson (ÅF) Hans Wallmark (M)*

Reservationstekst 2

Præsidi

Nordisk Råd beslutter

at anmode medlemmene at opfordre sine regeringer at støtte aktivt en to-statsløsning Israel/Palæstina og som en suveræn selvstændig stat på et tidspunkt, da det mest effektivt kan bidrage til at fremme fredsprocessen

Præsidi

Nordisk Råd rekommanderer nordiske landes regeringer,

at opmuntre Israelerne og Palæstinenserne og støtte dem til at arbejde for fred og forsoning gennem en fredsftale baseret på international ret og FN resolutioner

Reykjavik, 27. oktober 2015

*Höskuldur Þórhallsson (F) Marit Nybakk (A)
Steingrímur J. Sigfússon (VG)*